

Lajitteluohje kompostoijalle

BIOJÄTE omaan kompostoriin

BIOJÄTE = kompostoitava eloperäinen jäte.

kelpaa:

- hedelmien, marjojen, vihannesten ja juuresten kuoret ja jäänteet
- kananmunien kuoret
- ruoantähteet, kalojen perkuujätteet
- kahvin ja teen porot suodatinpapereineen
- kuivuneet ja pilaantuneet elintarvikkeet
- talouspaperi, paperiset lautasliinat, munakennot
- kukkamulta ja kasvinjätteet
- puutarhajätteet
- kotieläinten häkkien siivoustähteet ja kissanhiekka
- puulastu ja -puru (ei kyllästetty)
- kompostisangon pohjalla käytetty sanomalehden aukeama tai paperipussi
- muu kompostoitava jäte
- huomaa! kompostiin kelpaavat myös nesteet, kuten keittojen liemet (varo kuitenkin kastelemasta kompostia liikaa)

ei kelpaa:

- muovit, lasi, metalli (ei kompostoidu!)
- tuhka, tupakantumpit, imurin pölypussit, vaipat
- tekstiilit, kumi, nahka

Muista seosaine

Ruokajäte on niin märkää ja tiivistä, että seosaine (esim. sahajauho, kuorike, oljet, oksat/risut tai oksahake, puun lehdet, kuiva ruoho) on yleensä välttämätöntä. Sahajauho voi yksinään olla liian hienojakoista seosaineeksi, jolloin kompostista tulee tiivis ja hapeton. Hyvä seosaine antaa kompostille kuohkean rakenteen ja tilaa ilmalle. Seosainetta on hyvä lisätä kompostoriin aina silloin kun ruokajätettäkin lisätään.

Yleensä komposti tyhjennetään keväällä joko kasaan tai kehikkoon muhimaan ja jatkamaan hajoamista vielä 6-12 kuukaudeksi. Sitten komposti on valmista käytettäväksi mullan tapaan. Jälkikompostoitumatonta ns. raakakompostia voi käyttää pensaiden juurilla kateaineen tapaan. Kompostimullan käytössä tulee ottaa huomioon kasvien vaatimukset.

KÄÄNNÄ →

Kompostoinnin pikaopas

Kompostoinnin eli eloperäisen jätteen hajottamisen hapellisissa olosuhteissa tekevät oikeastaan **mikrobit** etkä sinä. Kompostoitumisen onnistumiseksi sinun tulee siis järjestää mikrobeille hyvät elinolosuhteet.

JÄTTEEN, jonka laitat kompostiin, tulee olla riittävän hienojakoista. Jos heität kompostiin esim. omenan, pilko se osiin. Sekoita erilaisia materiaaleja. Suuri määrä esim. tuoretta ruohoa muuttuu pahalle haisevaksi möykyksi. Sekoita ruoho oksien tai hakkeen joukkoon.

HIILI ja TYPPI ovat tärkeimpiä mikro-organismien ravintoaineita kompostissa. Hajottajamikrobeja on oikeastaan kaikkialla. Suotuisissa olosuhteissa ne alkavat lisääntyä nopeasti ja hajotus tapahtuu tehokkaasti. Mikrobit käyttävät hajottamaansa kasvimassaa ravintonaan ja samalla lisääntyvät vilkkaasti. Ilman hiiltä ja typpeä ei voi syntyä uusia mikrobeja. Tärkeää on myös hiilen ja typen määrien suhde.

- **Hiilipitoisia** (ja vähän typpeä sisältäviä) aineita ovat: paperi, sahajauho, kuorike, oljet, oksat/risut, puun lehdet, kuiva ruoho.
- **Typipitoisia** (ja vastaavasti vähän hiiltä sisältäviä) aineita ovat: hedelmät, tuoreet vihannesjätteet, kala/liha, muna, tuore ruoho, lanta.
- **Jos komposti ei lämpene** olet todennäköisesti laittanut kompostiin suhteessa liikaa hiilipitoisia jätteitä. Ratkaisu: lisää typipitoista jätettä, esim. ruokajätettä, tuoretta ruohoa tai lantaa.
- **Jos komposti haisee ammoniakille** olet todennäköisesti laittanut kompostiin liian paljon typipitoisia jätteitä. Ratkaisu: lisää hiilipitoista ainetta, esim. sahajauhoa, olkia tai paperia.

Usein tarvitaan myös **SEOSAINETTA tai LISÄMATERIAALIA**.

- hiilipitoista materiaalia ruokajätekompostiin
- typipitoista materiaalia puutarhakompostiin (puutarhajätteen hiilipitoisuus on korkea)

Kompostimateriaalien peittäminen ohuesti turpeella tai mullalla vähentää kärpäsriskiä. Mitään erityisiä kemikaaleja ei kuitenkaan tarvitse lisätä.

HAPPI on välttämätöntä mikro-organismeille. Möyhi materiaalia joka on tiivistynyt liikaa. Silloin ilma pääsee helpommin massan sisään.

VESI on myös elintärkeää kompostille. Vettä pitää olla sopivasti. Oikea materiaalin kosteus tuntuu samalta kuin puristettu pesusieni. Tarpeen mukaan voit lisätä vettä tai kuivaa seosainetta.

LÄMPÖ syntyy hajottajien (mikrobien) omasta toiminnasta kompostissa. Ellei lämpötila ala nousta, tarkista että edellä mainitut kohdat ovat kunnossa. **Jotta komposti toimisi mahdollisimman suuren osan vuodesta, tarvitaan kompostoriin lämpöeristys.**

Biojätteen keräys rivi- ja kerrostaloista alkoi Kymenlaaksossa vuoden 2005 lokakuussa. Oma kompostointi on aina hyvä vaihtoehto käsitellä biojätteet.

KÄÄNNÄ →